

Als de dingen nog slechts 'zijn' en 'gebeuren' Naar een onttoverde experimentele cultuursociologie

Dick Houtman, Peter Achterberg & Katerina Manevska

Vanaf de jaren 70 heeft de zogenoemde 'crisis van de sociologie' een intellectuele zoektocht in gang gezet naar een 'onttoverde' sociologie. Dat is een sociologie die onderkent dat zij niet in staat is om op grond van een vermeend wetenschappelijke inzicht in 'de sociale werkelijkheid zoals zij werkelijk is' uit te vaardigen wat de dingen 'eigenlijk' of 'echt' betekenen. Eén uitkomst hiervan was de opkomst en bloei van de cultuursociologie, die de door de bestudeerden zelf toegekende culturele betekenissen veel serieuzer neemt dan andere vormen van sociologie vanouds hebben gedaan. Niettegenstaande haar vitaliteit en populariteit, vertoont de hedendaagse cultuursociologie twee tekortkomingen, die allebei afbreuk doen aan haar potentiële intellectuele betekenis, zowel binnen de sociologie als daarbuiten. De eerste is de neiging om zichzelf thematisch te beperken tot de sociale aspecten van kunst, populaire cultuur en media; de tweede het overmatige en eenzijdige gebruik van etnografische en anderszins kwalitatieve onderzoeksmethoden. Daarom roept dit artikel cultuursociologen op om cultureel verrijkte experimentele onderzoeksontwerpen te gaan gebruiken, teneinde aan niet-(cultuur)sociologen op overtuigende wijze de causale gevolgen van cultuur te kunnen demonstreren. Het geeft twee recente voorbeelden van dergelijk onderzoek, één over interculturele communicatie en één over wetenschapscommunicatie, en biedt daarnaast een bespreking van de belofte van dergelijk cultureel-experimenteel onderzoek voor vakgebieden als de psychologie en de medische wetenschap.

De vreemde bedreiging van de verzorgingsstaat

Koen Abts & Thierry Kochuyt

Geconfronteerd met immigratie hebben extreemrechtse partijen in West-Europa een electoraat weten te verzamelen dat oproept het eigen volk te verdedigen.

Binnen de verzorgingsstaat wordt er gepleit voor een welvaartschauvinisme dat de solidariteit voorbehoudt aan de autochtone bevolking. Kwantitatief onderzoek laat de uitkomst zien van een politieke polarisatie maar geeft weinig inzicht in de redenen en argumenten die deze protectionistische reactie opbouwen. Op basis van kwalitatieve data pogen we het denken over solidariteit en welvaartsstaat bij Vlaams Belang kiezers te reconstrueren. De studie argumenteert dat het verzet niet enkel ingegeven is door eigenbelang en identiteit. Er wordt evenzeer verwezen naar normen en waarden van gelijkheid, reciprociteit en rechtvaardigheid die niet integraal terug te voeren zijn tot het aangehaalde welvaartschauvinisme. De diversiteit aan argumenten – van ideologisch links tot rechts – neemt evenwel niet weg dat er een welvaarts populisme in de maak is dat zich keert tegen de universele en inclusieve ambities van de Belgische verzorgingsstaat.

Recente migranten in Nederland en de herkomst van de door hen beluisterde muziek en bekeken films

Hidde Bekhuis & Marcel Lubbers

In deze studie beantwoorden we de vraag ‘in welke mate er samenhang is tussen etnische identificatie (met het land van herkomst en Nederland) en de mate van culturele consumptie van muziek en films uit het land van herkomst of Nederland, onder recente migranten in Nederland?’ Gebruik makend van de ‘Social and Cultural Integration Processes among recent migrants 2011’ dataset (n = 3,355) vinden we dat Bulgaren, voormalig Nederlands Antillianen, Marokkanen, Polen, Surinamers en Turken meer films en muziek uit Nederland consumeren wanneer zij zich meer met Nederland identificeren. Voorts blijkt dat een hogere identificatie met het land van herkomst gepaard gaat met een hogere consumptie uit het herkomstland. Deze bevinding spreekt voor het idee dat de herkomst van geconsumeerde culturele producten etnische scheidslijnen bestendigen. Daarnaast blijkt culturele oriëntatie op Nederland niet per definitie gepaard gaat met een minder sterke culturele oriëntatie op het land van herkomst, hetgeen overeenkomt met het idee van duale identificatie.

Lichamen op het kruispunt tussen klasse en gender: sociale klasse, gender en lichaamsoriëntaties in Vlaanderen

Susan Lagaert & Henk Roose

Het lichaam is naast biologisch ook inherent sociaal van aard. In deze bijdrage wordt onderzocht hoe sociale klasse en gender samenhangen met de verschillende houdingen die individuen kunnen aannemen tegenover het eigen lichaam, gereflecteerd in de voorkeuren voor lichaamsgerelateerde culturele praktijken.

Theoretisch worden het Bourdieuaanse denkkader en de concepten ‘male gaze’ en ‘masculiniteit’ uit de genderstudies geïntegreerd via het intersectioneel perspectief. Empirisch toont een Meervoudige Correspondentie-Analyse enerzijds dat patronen in de lichaamsoriëntaties deels gelijklopen en deels verschillen bij mannen en vrouwen en bovendien samenhangen met het cultureel kapitaal (opleidingsniveau) van het individu. Anderzijds blijkt dat klasse en gender elkaar op complexe manieren beïnvloeden in relatie tot het lichaam, waarbij nieuwe processen ontstaan op de kruispunten van beide systemen van dominantie en oppressie.

Individualisme ontleed. Een theoretische en empirische analyse van individualisme-discoursen

Kobe De Keere, Bram Spruyt & Mark Elchardus

De prominente aanwezigheid van individualisme wordt algemeen beschouwd als een van de centrale kenmerken van moderne Westerse samenlevingen. Er bestaat echter weinig eenduidigheid over de precieze invulling van het concept individualisme. Dat resulteert in een wildgroei van nieuwe concepten waarbij auteurs het onder meer hebben over authenticiteitstreven, zelfrealisatie of narcisme, het expressief van het utilitair individualisme gaan onderscheiden en zelfs regelmatig nieuwe vormen van individualisme worden ‘ontdekt’. Die wildgroei leidt vaak tot begripsverwarring waarbij eenzelfde concept een verschillend discours aanduidt of eenzelfde discours door verschillende auteurs anders wordt benoemd. Dit artikel beargumenteert dat de verschillende varianten van individualismediscoursen terug te brengen zijn tot combinaties van twee dimensies, namelijk de wijze waarop het ‘zelf’ voorgesteld wordt en manier waarop ‘vrijheid en gelijkheid’ ingevuld worden. Het artikel toont de inhoudelijk theoretische betekenis van deze dimensies en verduidelijkt hoe verschillende indelingen en ‘types’ individualisme daarbinnen passen. In het empirisch deel operationaliseren en combineren we deze dimensies op basis van de gegevens van een toevalsteekproef van Vlamingen (18-75 jaar) afgenomen in 2010 (N: 1967). Op basis van multinomiale logistische regressieanalyses tonen we hoe deze verschillende vormen van individualisme ingevuld worden binnen een bredere laag van de bevolking.

‘Samen kunst maken’: de semi-directieve werkrelatie binnen de hedendaagse dans

Rudi Laermans

Anders dan het ballet kent de hedendaagse dans geen uitgesproken esthetische of technische conventies, noch sterk directieve werkverhoudingen. Aan de hand

van 18 diepte-interviews met dansers en/of choreografen die voornamelijk met de Brusselse dansscene zijn verbonden, gaan we na welke de belangrijkste factoren zijn die alsnog zorgen voor een minimale ordening van de semi-directieve vorm van artistieke samenwerking die binnen de hedendaagse dans domineert. We bespreken achtereenvolgens (i) de beweegredenen om een samenwerkingsrelatie te initiëren of af te breken, (ii) het belang van wederzijds artistiek vertrouwen en een zekere persoonlijke fascinatie in degene met wie men samenwerkt, en (iii) de verwachting van een grote creatieve inbreng en voldoende mate van persoonlijke erkenning. Afrondend signaleren we eerst kort de relatief geringe aandacht voor co-creatieprocessen binnen de kunstsociologie. Vervolgens conceptualiseren we de beschreven semi-directieve werkverhouding vanuit het door Marcel Mauss ontwikkelde model van de symbolische ruil (de dynamiek van gift en tegengift), en wijzen we op de mogelijke relevantie van zowel deze interpretatie als de gepresenteerde empirische bevindingen voor de studie van de werkverhoudingen binnen andere artistieke velden en de zogeheten creatieve economie.

De consequenties van categorieën: een analyse van grensoverschrijdende genre-identiteit in de populaire muziek

Alex van Venrooij & Vaughn Schmutz

Op basis van een analyse van de genreclassificaties door recensenten van 2951 popmuziekalbums worden in dit paper de consequenties onderzocht van het bezitten van een fuzzy of grensoverschrijdende genre-identiteit op het vergaren van commercieel en kritisch succes. De resultaten bevestigen in grote lijnen eerder onderzoek naar de 'categorische imperatief' in culturele industrieën. Er staat met name in commercieel opzicht een negatieve sanctie op het combineren van 'contrasterende' genre-categorieën. Deze categorische imperatief is echter minder van toepassing op artiesten met een reeds gevestigde positie en hoge status binnen het popveld.

'Het artistieke blijft het belangrijkste': rockesthetica en individuele selecties binnen de Vlaamse alternatieve mainstream

Gert Keunen & Rudi Laermans

Naast mainstream en underground vormt alternatieve mainstream het derde segment binnen het popmuziekcircuit: muziek die economische mainstreamkwaliteiten met een artistiek imago combineert. Geïnspireerd door de opkomende sociologie van waardering en evaluatie en het werk van Pierre Bourdieu gaan we na welke algemene selectiologica's in Vlaanderen werkzame professionelen hanteren in de omgang met het brede aanbod aan alternatieve mainstreammuziek.

Onze 24 diepte-interviews met een goed beredeneerd staal van radiomakers, journalisten, artiestenmanagers en festival- of concertprogrammatoren leren dat vier selectiologica's spelen. Omwille van het eraan toegekende belang, ook in normatief opzicht, focussen we op de zgn. individuele selectiologica of 'kiezen vanuit de persoonlijke artistieke smaak'. Deze logica is nauw verbonden met de achterliggende waarde van authenticiteit: 'goede muziek klinkt oprecht en waarachtig'. We spreken daarom van een romantisch discours dat we in navolging van andere auteurs ook als 'de rockesthetica' typeren. We bespreken vervolgens hoe de individuele selectiologica als middel tot distinctie wordt ingezet bij de afbakening van de alternatieve mainstream tegenover de mainstream. In derde instantie belichten we de definitiestrijd binnen de Vlaamse alternatieve mainstream die zich ent op de individuele logica en de grens met de mainstream. Aansluitend schetsen we hoe diezelfde individuele logica samengaat met een bindende legitieme smaak of 'doxa' die de respondenten duidelijk hebben verinnerlijkt. Afrondend bekijken we de verhouding tussen het dominante keuzecriterium en de andere selectiologica's, in het bijzonder de organisatorisch-economische. Daarbij hebben we oog voor mogelijke fricties en de daardoor gegenereerde ambiguïteit in het spreken van de geïnterviewden. We besluiten met een bredere duiding van onze onderzoeksbevindingen vanuit de spanning tussen 'het artistieke' en 'het economische' binnen de meeste sectoren in de creatieve of culturele economie.

Het effect van locatie op kunstwaardering Veldexperiment naar symbolische contextualisering

Michaël Berghman

Binnen de cultuursociologie van Pierre Bourdieu wordt de waarde van kunstwerken voorgesteld als het resultaat van een toekenning van symbolische waarde vanuit gezagdragende posities binnen het artistieke veld. Dit paper werkt een operationalisering uit van deze symbolische investering door ze te conceptualiseren als een proces van contextualisering. Door de herhaaldelijke confrontatie met kunstwerken die onder bepaalde, vrij specifieke omstandigheden worden gepresenteerd, leren toeschouwers associaties te leggen tussen de waargenomen elementen, zowel in het werk als de context. Wanneer een (niet-vertrouwd) kunstwerk wordt waargenomen, biedt de context bijgevolg een duidelijke aanwijzing die kan worden verdisconteerd in de eigen waardering. Aan de hand van een experimenteel onderzoeksdesign wordt in dit onderzoek een collectie van schilderijen van gereputeerde kunstenaars anoniem vertoond aan 59 universiteitsstudenten. Sommige schilderijen zien zij in een museum voor hedendaagse kunst, andere in een parochiezaal. In een erkende context voor kunstpresentatie worden de werken op verschillende criteria opvallend sterker gewaardeerd.

Intergenerationele overdracht van cultuurconsumptie.

Een empirische studie naar het belang van ouderlijk voorbeeldgedrag en actieve ouderlijke stimulering in Nederland

Margriet van Hek & Gerbert Kraaykamp

In dit onderzoek gaan we na in welke mate, en via welke processen, culturele voorkeuren van de ene generatie op de andere worden overgedragen. Op grond van sociale leertheorieën is de verwachting dat ouders allereerst culturele smaak bij hun kinderen socialiseren via het geven van het ‘goede’ voorbeeld, en ten tweede door kinderen actief te begeleiden bij het gaan naar theater, museum en concertzaal. Van beide aspecten verwachten we naast een directe invloed, ook een indirecte invloed via het opleidingsniveau van kinderen. Hypothesen toetsen we met gegevens uit de Familie-enquête Nederlandse Bevolking van 2009 (n = 2.445) via ‘structural equation models’. Resultaten laten zien dat ouders vooral door actieve begeleiding culturele participatie bij hun kinderen stimuleren. Indirecte effecten van het ouderlijke gedrag, via het bereikte opleidingsniveau zijn veelal significant, maar minder groot dan de directe invloeden.

Is de culturele omnivoor een sociale omnivoor: netwerkenmerken van omni- vs. univoren

Jef Vlegels & John Lievens

De sociale stratificatie van culturele smaakpatronen is een uitgebreid bestudeerd fenomeen in de culturele sociologie. Geïnspireerd door Bourdieus klassieke werk *La Distinction*, krijgt de conversie tussen economisch en cultureel kapitaal hierbij uitgebreid aandacht. Over het belang van sociale netwerken voor het ontrafelen van culturele variabiliteit is echter veel minder geweten. Alhoewel klassieke culturele sociologen in algemene bewoordingen erkennen dat cultuur ingebed is in een dynamische structuur van sociale interacties, zijn er maar weinig studies die de link tussen sociale netwerken en cultureel kapitaal empirisch onderzoeken. In deze paper reageren we op deze onderzoekslacune door inzichten uit de sociale netwerktheorie te combineren met recente ontwikkelingen in de cultuursociologie. Meer specifiek onderzoeken we aan de hand van de “Culturele Participatie Survey 2003-2004” de homologie tussen de structuur van sociale netwerken (in termen van netwerkgrootte, -heterogeniteit en -sterkte) en culturele omnivoriteit (op basis van muzieksmaak). Onze resultaten tonen aan dat er een wederzijdse samenhang bestaat tussen sociale vriendschapsnetwerken en culturele smaakpatronen. Bovendien bieden ze een nieuw zicht op de sociologische context van culturele omnivoriteit en tonen het belang aan van sociale netwerken voor cultuursociologisch onderzoek.

Abstracts

When Things Merely 'Are' and 'Happen': Towards a Disenchanted Experimental Cultural Sociology

Dick Houtman, Peter Achterberg & Katerina Manevska

Since the 1970s, the so-called 'crisis of sociology' has sparked intellectual quests for a 'disenchanted' sociology. This is a sociology that acknowledges its incapacity to legislate 'objective' meaning on the basis of an alleged scientific insight in 'social reality as it really is'. One major outcome of these quests for intellectual reconstruction was the emergence of cultural sociology as a new field that takes the cultural understandings of those who are studied much more seriously than other types of sociology have traditionally done. Despite the field's vitality and popularity today, it displays two weaknesses that detract from its potential significance within sociology and beyond. The first is its tendency to confine itself thematically to the social aspects of art, popular culture and media and the second its excessive reliance on ethnographic and otherwise qualitative research methods. This article therefore pleads for the use of culturally enriched experimental research designs by cultural sociologists to convincingly demonstrate the causal consequences of culture to non-(cultural) sociologists. Two recent examples are given, one about intercultural communication and one about science communication, and promises of cultural-experimental research for fields like psychology and medical science are discussed.

Keywords: meaning, values, crisis of sociology, positivism, experimental design

The Strange Threat to the Welfare State

Koen Abts & Thierry Kochuyt

Confronted with rising immigration, extreme right parties have mobilized voters who want to defend their own people. Within the framework of the welfare state these voters advocate a welfare chauvinism that reserves solidarity for our kind of people. Quantitative analysis illustrates the results of the political polarization, but provides little insight into the reasons and the arguments leading to the protectionist defense. Using qualitative data, we reconstruct the reasoning on solidarity and welfare state among Vlaams Belang voters. The resistance towards the entrance of the stranger into the welfare state is not only motivated by self-interest and identity, but it refers also to norms and values of equality, reciprocity and justice. The critique on the welfare state goes beyond welfare chauvinism.

There are diverse arguments – ranging from the ideological left to right – that finally merge in a welfare populism eroding the universal and inclusive ambitions of the Belgian welfare state.

Keywords: radical right, welfare populism, welfare chauvinism, productivism

Recent Migrants in the Netherlands and the Origin of Music and Movies they Consume

Hidde Bekhuis & Marcel Lubbers

In this study we answer the question ‘to what extent recent migrants’ consumption of movies and music from their country of origin and from the Netherlands is affected by the identification with the country of origin and the Netherlands?’ Using the Social and Cultural Integration Processes among recent migrants 2011 data (n = 3,355) we found that Bulgarians, former Dutch Antilleans, Moroccans, Poles, Surinamese and Turks consume more music and movies from the Netherlands if they identify stronger with the Netherlands. And the consumption of music and movies from the country of origin is higher if they identify stronger with the country of origin. This is in accordance with the idea that the origin of consumed cultural goods sustain ethnic boundaries. Moreover, cultural orientation towards the Netherlands is not necessarily associated with a less strong cultural orientation on the country of origin, which argues for the existence of a dual identity.

Keywords: domestic cultural consumption, ethnic identification, integration, national culture, recent migrants

Bodies at the Intersection of Class and Gender: Social Class, Gender and Bodily Dispositions in Flanders

Susan Lagaert & Henk Roose

The body is not only biological but also social in nature. In this contribution we study how social class and gender are associated with preferences for body-oriented practices, reflecting the relationship one has with the body. Theoretically, the theory of Pierre Bourdieu and the concepts ‘male gaze’ and ‘masculinity’, originating from gender studies, are integrated via the intersectional approach. Empirically, a Multiple Correspondence Analysis shows on the one hand that patterns in the orientations towards the body partly match and partly differ among men and women and are associated with the level of education. On the other hand, the analysis demonstrates that class and gender influence

each other in complex ways in relation to the body. New processes occur at the intersections of both systems of dominance and oppression.

Keywords: body, gender, social class, intersectionality, Multiple Correspondence Analysis

Individualism Dissected: A Theoretical and Empirical Analysis of Individualism Discourses

Kobe De Keere, Bram Spruyt & Mark Elchardus

The idea of individualism has always been a major theme within cultural sociology. However, there is little theoretical uniformity and coherence about the definition of the term. This has resulted in a conceptual proliferation of new notions like strive for authenticity, self-realization or narcissism, distinctions between concepts like expressive and utilitarian individualism and frequent 'discoveries' of new forms of individualism. This often leads to confusion where the same concept designates different cultural discourses or different concepts are assigned to one and the same cultural phenomenon. This paper argues that different variations in contemporary discourses of individualism can be reduced to a combination of two dimensions, namely the way in which the 'self' is presented and how 'freedom and equality' are understood. The paper tries to explain the theoretical significance of these dimensions and shows how existing classifications or 'types' of individualism can fit within this scheme. In the empirical part we will operationalize these dimensions on the basis of data from a survey conducted on a random sample of people in 2010 (18-75 years, N: 1967; Flanders, Belgium). Multinomial logistic regression analyzes the distribution and social embeddedness of the various combinations

Keywords: individualism, discourse, self-image, freedom, equality

'Creating Art Together'.

The Semi-directive Mode of Collaboration within Contemporary Dance

Rudi Laermans

Unlike ballet, contemporary dance neither knows distinct aesthetical or technical conventions nor strongly directive work relationships. Based on 18 in-depth interviews with dancers and/or choreographers who are predominantly associated with the Brussels dance scene, we examine the most important factors ensuring a minimal order in the semi-directive mode of artistic collaboration that dominates within contemporary dance. We successively discuss (i) the motives to initiate or

break off a collaborative relation, (ii) the importance of mutual artistic trust and a particular personal fascination in the one whom one cooperates with, and (iii) the expectation of a considerable creative contribution and a sufficient degree of personal recognition. In the conclusion, we first briefly signal the relatively scant interest for processes of co-creation within the sociology of the arts. We then conceptualize the analysed semi-directive work relation in light of the model of symbolic exchange (the dynamic of gift and counter-gift) developed by Marcel Mauss and point out the relevance of both this interpretation and the presented empirical findings for the study of work relationships in other artistic fields and the so-called creative economy.

Keywords: art world, dance, Bourdieu, creative economy

Consequences of Categories. An Analysis of Boundary-crossing Genre-identity in Popular Music

Alex van Venrootij & Vaughn Schmutz

Based on an analysis of the genre classifications by reviewers of 2951 pop music albums the consequences are analyzed of a 'fuzzy' or multiple-genre identity on the commercial and critical success of these albums. The results confirm previous research on the 'categorical imperative' in cultural industries. Particularly with regards to commercial success, a negative sanction is found for combining 'contrasting' genre categories. This categorical imperative is however less strong for artists who have already obtained an established position and high status within the field of popular music.

Keywords: classification, fuzzy categories, popular music, artistic careers

'The Artistic Remains the Most Important Criterion': Rock Aesthetics and Individual Selection Logics within the Flemish Alternative Mainstream

Gert Keunen & Rudi Laermans

Next to the mainstream and the underground, the alternative mainstream constitutes the third segment within the popular music circuit: music that combines economic mainstream-qualities with an artistic imago. Inspired by the upcoming sociology of valuation and evaluation and the work of Pierre Bourdieu, we examine which general selection logics are used by Flemish professionals when dealing with the extensive offer in alternative mainstream music. Our 24 depth-interviews with a well-reasoned sample of radio programmers, journalists, artist managers and festival or concert programmers indicate that four selection

logics are at stake. Because of the importance attached to it, also normatively, we focus on the so-called individual logic or 'selecting out of one's personal artistic taste'. This logic is closely related to the underlying value of authenticity: 'good music sounds honest and truthful'. We therefore speak of a romantic discourse that we also characterize, inspired by other authors, as 'the rock aesthetic'. We subsequently discuss how the individual selection logic is deployed as a means of distinction in the delineation of the alternative mainstream towards the mainstream. We then highlight the definition struggle within the Flemish alternative mainstream that is grafted onto the individual logic and the boundary with the mainstream. Next, we show how that very same individual logic goes hand in hand with a binding legitimate taste or 'doxa', which the respondents have clearly interiorized. In the final section we examine the relationship between the dominant criterion of choice and the other selection logics, particularly the organisational-economic one. We thereby look at possible frictions and the thus generated ambiguity in the interviewees' discourse. We conclude with a broader contextualization of our research findings by relating them to the tension between 'the artistic' and 'the economic' in most sectors of the creative or cultural economy.

Keywords: music, mainstream, alternative, sociology of music, Bourdieu

The Effect of Location on Arts Appreciation. A Field Experiment on Symbolic Contextualisation

Michaël Berghman

Within the cultural sociology of Pierre Bourdieu the value of artworks is conceptualized as the outcome of an attribution of symbolic value by authoritative positions in the artistic field. This paper develops an operationalization of such symbolic investments by presenting them as a process of contextualization. Throughout repeated confrontation with artworks under certain, rather specific conditions, the public learns to establish associations between the perceived elements in both artefact and context. When confronted with an (unfamiliar) artwork, the context therefore offers the perceiver a clue that can be taken into account in the assessment. Using an experimental design, this study presents a collection of paintings by acclaimed artists anonymously to a group of 59 university students. Some of the paintings are viewed in a museum for contemporary art, others in a parish hall. In the legitimate context for artistic presentation the works are appreciated notably more on various criteria.

Keywords: art, institutional theory, Bourdieu, context, experiment

The Intergenerational Transmission of Cultural Consumption: An Empirical Study of the Importance of Parental Example Setting and Parents' Active Stimulation in the Netherlands

Margriet van Hek & Gerbert Kraaykamp

This study examines to what extent, and via what pathways, cultural preferences are transferred from one generation to another. Following social learning theories we expect that, first, parents influence their children's cultural preference by setting a "good" cultural example, and, second, by actively guiding their children to a theater, museum or concert hall. Besides a direct influence, we expect an indirect effect through the educational attainment of the child. We test our hypotheses by applying structural equation models on data from the Family Survey of the Dutch Population 2009 ($n = 2.445$). Results show that parents influence their children's cultural participation mainly by providing them with active parental instruction. Indirect effects through a child's educational attainment are mostly significant, but appear to be much less pronounced.

Keywords: cultural consumption, socialization, intergenerational transmission, cultural lifestyles, structural equation modeling

Is the Cultural Omnivore a Social Omnivore? Network Characteristics of Omniversus Univores

Jef Vlegels & John Lievens

The social stratification of cultural taste patterns is a well studied topic in cultural sociology. Inspired by Bourdieu's classical work: *La Distinction*, the conversion between economic and cultural capital gets a lot of attention. However, much less is known about the importance of social networks for explaining cultural variety. Even though classical cultural sociologists acknowledge in general terms that culture is embedded in a dynamic structure of social interactions, only few empirical studies investigate the link between social networks and cultural capital. We contribute to this area of research by combining social network theory with recent developments in cultural sociology. More specifically, we use the 'Cultural Participation in Flanders 2003-2004 survey' to test the homology between the structure of social networks (in terms of network size, -heterogeneity and tie strength) and cultural omnivorousness (based on music preferences). Our results indicate that there is an interdependent link between social network structure and cultural omnivorousness. Furthermore, they show the importance of social networks for cultural sociology in general.

Keywords: social networks, cultural omnivorousness, cultural participation, network size, network heterogeneity

Medewerkers aan dit nummer

Koen Abts

Koen Abts is postdoctoraal onderzoeker aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek van de KU Leuven. Hij is verbonden aan het Instituut voor Sociaal en Politiek Opinieonderzoek (ISPO). Zijn onderzoek situeert zich in de politieke sociologie en breuklijnentheorie. Het behandelt thema's als ressentiment, ethnocentrisme, politiek cynisme, extreemrechts stemgedrag, populisme en welvaartstaat.

Koen Abts, CeSo-KU Leuven, Parkstraat 45 bus 3601, 3000 Leuven, e-mail koen.abts@soc.kuleuven.be, tel. +32(0)16323187.

Peter Achterberg

Peter Achterberg (1977) is lid van het Centre for Rotterdam Cultural Sociology (CROCUS) en als Universitair Hoofddocent verbonden aan de afdeling Sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam.

Peter Achterberg, www.peterachterberg.com.

Hidde Bekhuis

Hidde Bekhuis is postdoctoraal onderzoeker bij de afdeling Sociologie van de Radboud Universiteit Nijmegen. Zijn onderzoeksinteresses zijn nationale culturele consumptie en interetnische relaties.

Hidde Bekhuis, Radboud Universiteit Nijmegen, Sectie Sociologie, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen, email h.bekhuis@maw.ru.nl.

Michaël Berghman

Michaël Berghman maakte aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (KU Leuven) een proefschrift over het effect van verschillende vormen van presentatiecontext op de waardering van beeldende kunst. Vanaf eind 2013 is hij verbonden aan de TU Delft waar hij betrokken is bij de ontwikkeling van het 'Unified Model of Aesthetics', een interdisciplinair project over de esthetische ervaring van design.

Michaël Berghman, e-mail michael.berghman@soc.kuleuven.be.

Kobe De Keere

Kobe De Keere is als onderzoeker verbonden aan de vakgroep sociologie (onderzoeksgroep TOR) van de Vrije Universiteit Brussel. Zijn onderzoeksinteresses liggen op het vlak van modernisering, individualisme, ideologische discoursen en veranderende betekenissen van het zelf.

Kobe De Keere, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie – VUB, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, e-mail kobe.de.keere@vub.ac.be, tel +32(0)2614 81 54.

Mark Elchardus

Mark Elchardus is emeritus gewoon hoogleraar Sociologie aan de Vrije Universiteit Brussel (Onderzoeksgroep TOR). Zijn onderzoeksdomeinen situeren zich rond modernisering, culturele sociologie en sociologie van de tijd.

Mark Elchardus, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie – VUB, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, e-mail mark.elchardus@vub.ac.be, tel +32(0)2614 81 52.

Dick Houtman

Dick Houtman is sinds najaar 2013 gewoon hoogleraar sociologie van cultuur en religie aan de KU Leuven, alsmede faculty fellow aan Yale University's Center for Cultural Sociology (CCS).

Dick Houtman, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Parkstraat 45, 3000 Leuven, email Dick.Houtman@soc.kuleuven.be, website www.dickhoutman.nl

Gert Keunen

Gert Keunen is docent, publicist en muzikant. Hij is associate lector voor de sector muziek van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg en doceert daarnaast popmuziekgeschiedenis en sociologie van de muziekindustrie aan PHL Music in Hasselt, de Erasmus Hogeschool voor de Kunsten/RITS in Brussel en de School of Arts/Conservatorium in Gent. In 2012 promoveerde hij aan de KU Leuven tot doctor in de sociologie op een proefschrift dat mee de basis vormt voor het in dit nummer gepubliceerde artikel en ondertussen ook in boekvorm voorligt (*Alternatieve mainstream. Over selectiemechanismen in het popmuziekcircuit*. LannooCampus, 2013). Hij is tevens de auteur van *Surfing on Pop Waves. Een kwarteeuw popmuziek* (Kritak, 1995) en *Pop! Een halve eeuw beweging* (Lannoo, 2002). Onder het pseudoniem Briskey bracht hij als sampleartiest en componist meerdere cd's uit en concerteerde hij op diverse binnen- en buitenlandse podia. Gert Keunen, Fontys Hogeschool voor de Kunsten, Zwijssenplein 1, 5038 TZ Tilburg, Nederland, e-mail g.keunen@fontys.nl.

Thierry Kochuyt

Thierry Kochuyt is dr. in de Sociale Wetenschappen (KU Leuven). Hij vervulde onderzoek en leeropdrachten in Libanon, België en de Verenigde Arabische Emiraten. Momenteel werkt hij freelance voor Leicester University, Nottingham Trent University en New Bulgarian University. Zijn onderzoek zoekt naar het raakvlak van socio-culturele en economische logica's.

Thierry Kochuyt, e-mail t.kochuyt@gmail.com.

Gerbert Kraaykamp

Gerbert Kraaykamp is hoogleraar Empirische Sociologie bij de sectie sociologie van de Radboud Universiteit in Nijmegen. Zijn onderzoeksbelangstelling gaat uit naar onderwijsongelijkheid, culturele socialisatie en leefstijldifferentiatie.

Gerbert Kraaykamp, Radboud Universiteit Nijmegen, Sectie Sociologie, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen, email G.Kraaykamp@maw.ru.nl.

Rudi Laermans

Rudi Laermans is als gewoon hoogleraar verbonden aan het Centrum voor Sociologisch Onderzoek (CeSO) van de KU Leuven. Zijn onderwijs en onderzoek situeren zich voornamelijk binnen de sociale en culturele theorie, met uitlopers in de kunst- en cultuursociologie. Recent publiceerde hij *De maatschappij van de sociologie* (Boom, 2012). Voorjaar 2014 verschijnt van zijn hand bij uitgeverij Valiz *Moving Together. Making and Theorizing Contemporary Dance*.

Rudi Laermans, Centrum voor Sociologisch Onderzoek, Parkstraat 45, 3000 Leuven, e-mail rudi.laermans@soc.kuleuven.be.

Susan Lagaert

Susan Lagaert studeerde in 2012 af als master in de sociologie aan de Universiteit Gent. Sindsdien werkt ze als doctoraatsbursaal aan de Vakgroep Sociologie van dezelfde universiteit. Binnen de onderzoeksgroep CuDOS doet ze onderzoek naar de sociale structurering van cultuurparticipatie en houdingen tegenover culturele praktijken.

Susan Lagaert, Universiteit Gent, Onderzoeksgroep CuDOS, Vakgroep Sociologie, Korte Meer 3-5, 9000 Gent (België), e-mail Susan.Lagaert@UGent.be, tel. +32 9 2649163.

John Lievens

John Lievens is hoofddocent in de Vakgroep Sociologie aan de Universiteit Gent, waar hij kwantitatieve onderzoeksmethoden en demografie doceert. Hij is er verbonden aan de onderzoeksgroep CuDOS. Zijn onderzoeksthema's betreffen cultuur- en kunstparticipatie, cultuurbeleving, leefstijlen, seksuele gezondheid, en partnerkeuze in etnische minderheden.

John Lievens, Universiteit Gent, Vakgroep Sociologie, Korte Meer 3-5, 9000 Gent, email: john.lievens@ugent.be.

Marcel Lubbers

Marcel Lubbers is universitair hoofddocent bij de afdeling Sociologie van de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij onderzoekt onder meer rechts-extreem stemgedrag, houdingen ten aanzien van migranten en Eurosceptis.

Marcel Lubbers, Radboud Universiteit Nijmegen, Sectie Sociologie, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen, email m.lubbers@maw.ru.nl.

Katerina Manevska

Katerina Manevska (1985) is promovenda bij het Centre for Rotterdam Cultural Sociology (CROCUS) aan de afdeling Sociologie van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Katerina Manevska, www.katerinamanevska.com.

Henk Roose

Henk Roose is docent bij de Vakgroep Sociologie aan de Universiteit Gent en verbonden aan de onderzoeksgroep CuDOS. Zijn onderzoek is gericht op de relatie tussen cultuurdeelname en sociale stratificatie, de empirische analyse van esthetische disposities en methoden voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

Henk Roose, Universiteit Gent, Onderzoeksgroep CuDOS, Vakgroep Sociologie, Korte Meer 3-5, 9000 Gent (België), e-mail Henk.Roose@UGent.be, tel +32 9 2649170.

Vaughn Schmutz

Vaughn Schmutz is Assistant Professor in de sociologie aan de University of North Carolina, Charlotte. Hij doet onderzoek naar de dynamiek van classificatie en consecratie in de populaire muziek en de invloed van globalisering op werelderfgoed.

Vaughn Schmutz, UNC Charlotte, Department of Sociology, e-mail vschmutz@uncc.edu.

Bram Spruyt

Bram Spruyt is professor sociologie aan de Vrije Universiteit Brussel (Onderzoeksgroep TOR). Zijn onderzoek- en onderwijsdomeinen situeren zich rond cultuur- en onderwijssociologie.

Bram Spruyt, Onderzoeksgroep TOR, Vakgroep Sociologie – VUB, Pleinlaan 2, 1050 Brussel, e-mail bram.spruyt@vub.ac.be, tel +32(0)2614 81 46.

Koen van Eijck

Koen van Eijck is hoofddocent cultuursociologie en bijzonder hoogleraar culturele leefstijlen verbonden aan de afdeling Kunst- en Cultuurwetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zijn onderzoek richt zich op trends en ongelijkheid in patronen van culturele consumptie en smaakvoorkeuren.

Koen van Eijck, Erasmus Universiteit Rotterdam, ESHCC, Postbus 1738, 3000 DR Rotterdam, email: vaneijck@eshcc.eur.nl.

Margriet van Hek

Margriet van Hek werkt als promovenda bij de sectie sociologie/ICS aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Haar onderzoeksinteresses zijn onder andere onderwijsongelijkheid, culturele smaken en leefstijlen en genderongelijkheid.

Margriet van Hek, Radboud Universiteit Nijmegen, Sectie Sociologie, Postbus 9104, 6500 HE Nijmegen, email m.vanhek@maw.ru.nl.

Alex van Venrooij

Alex van Venrooij is universitair docent cultuursociologie aan de afdeling Sociologie en Antropologie van de Universiteit van Amsterdam. Hij doet onderzoek naar de ontwikkeling van classificaties en genres binnen de populaire muziek en cross-nationaal vergelijkend onderzoek naar de institutionalisering van elektronische dansmuziek in de Verenigde Staten, Engeland en Nederland.

Alex van Venrooij, UvA, Faculteit der Maatschappij- en Gedragwetenschappen, Afdeling Sociologie en Antropologie, OZ Achterburgwal 185, 1012 DK Amsterdam, e-mail A.T.vanVenrooij@uva.nl

Jef Vlegels

Jef Vlegels is doctoraatsstudent en onderwijsassistent in de Vakgroep Sociologie aan de Universiteit Gent. Zijn onderzoek situeert zich in de onderzoeksgroep CUDOS en gaat voornamelijk over de relatie tussen culturele voorkeuren en sociale netwerken. Jef Vlegels, Universiteit Gent, Vakgroep Sociologie, Korte Meer 3-5, 9000 Gent, email: jef.vlegels@ugent.be.

JAN VRANKEN, GEERT VAN HOOTEGEM
& ERIK HENDERICKX
M. N. P. LEE VANMARCKE

Het speelveld, de spelregels en de spelers?

HANDBOEK SOCIOLOGIE

acco

Vranken Jan, Van Hootegem Geert,
Henderickx Erik, Vanmarcke Luk

Het speelveld, de spelregels en de spelers.

Handboek sociologie

ISBN 9789033493553

504 blz.

€ 38,00 (excl. verzendingskosten)

Dit is de vijfde editie van het handboek dat voorheen *Het speelveld en de spelregels* heette en dat twintig jaar geleden voor het eerst verscheen. De nieuwe titel symboliseert een vrij grondige herziening en een verdere dynamisering.

De meest opvallende wijziging is dat Geert Van Hootegem erbij kwam als coauteur en zijn rijke kennis over arbeid en organisatie meebracht. Verschillende hoofdstukken werden inhoudelijk grondig onder handen genomen, zoals dat over ongelijkheid en over organisatie. We voegden een hoofdstuk toe over maatschappelijke ontwikkelingen (en hun impact op de klassenstructuur) en diepten paragrafen, zoals over communicatie (ICT) en over verandering (transities), uit. Ook lasten we een bespreking van Luhmann (opnieuw) in.

Formeel pasten we de volgorde van de hoofdstukken aan om sneller tot de kern van de zaak door te dringen. Zo bespreken we van bij het begin een aantal belangrijke maatschappelijke problemen en uitdagingen en verschoven we het hoofdstuk over sociologische paradigma's naar het einde. Tot slot zullen we bij deze editie meer en systematischer gebruik maken van de virtuele ruimte om tot een multimediaal product te komen. Online vindt de lezer een volledig herwerkte en aanpasbare powerpointpresentatie, evenals studietaken, zelftoetsen en ander materiaal.

Het doel van het handboek is nog altijd om de verworvenheden van de sociologische kennis onder te brengen in een samenhangend geheel om zo bij te dragen tot een betere kennis van de samenleving en haar belangrijkste

componenten. Zo kunnen de lezers de grote ontwikkelingen met kennis van zaken in hun context plaatsen, maar evenzeer meer leren over hun eigen positie in de samenleving en hoe die hun gedrag beïnvloedt. Het ontwikkelen van een 'sociological imagination' helpt om de juiste vragen te stellen over de samenleving en om relevante antwoorden te vinden. Het gaat over de grote dilemma's: individu versus samenleving, mogelijkheden versus beperkingen, nature versus nurture, solidariteit versus strijd, gelijkheid versus ongelijkheid.

Van dat laatste thema maakten we de 'rode draad' doorheen deze nieuwe editie. We doen dat vanuit een eigen zicht op de drijvende krachten in de samenleving, met name de gestructureerde gehelen en de collectieve spelers (groepen, organisaties, instituties).

Emmanuel Gerard en Karel Van Nieuwenhuyse (red.)

SCRIPTA POLITICA

Politieke geschiedenis
van België in documenten

[1918-2012]

acco

Gerard Emmanuel, Van Nieuwenhuyse Karel

Scripta politica Politieke geschiedenis van België in documenten (1918-2012)

ISBN: 9789033492501

400 blz.

€ 38.50 (exl. verzendingskosten)

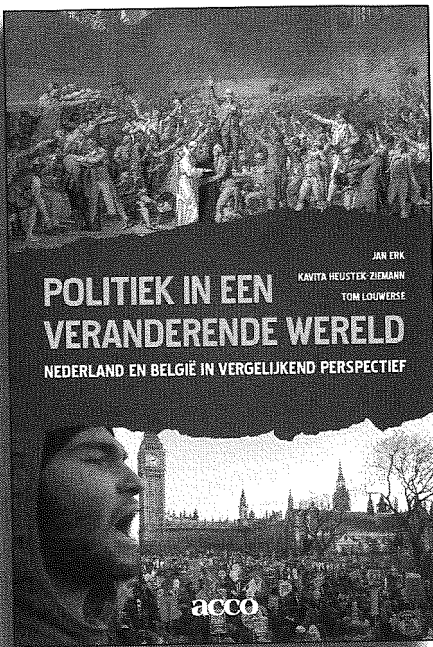
Wie las ooit het Schoolpact, het Plan van de Arbeid, het Burgermanifest van Guy Verhofstadt of de vijf resoluties van het Vlaams Parlement inzake staatsvorming? Vaak wordt verwezen naar deze teksten, maar wie weet wat er precies in staat geschreven?

Dit boek laat kennismaken met bijna 100 jaar Belgische politieke geschiedenis, in

108 belangrijke documenten (teksten, affiches, karikaturen, foto's) uit de periode 1918-2012. De samenstellers hebben gestreefd naar een rijke verscheidenheid aan thema's: de bekende conflictlijnen uit de Belgische politiek rond godsdienst, taal en arbeid komen aan bod, evenals de buitenlandse en koloniale politiek, markante interventies van het koningshuis en de macht van het parlement.

Documenten over recente conflictlijnen, zoals de ethische, de milieu- en de vreemdelingenproblematiek zijn evenzeer in dit boek aanwezig.

Dit boek biedt de gelegenheid om door direct contact met de oorspronkelijke bronnen dieper door te dringen in het boeiende verhaal van de Belgische politiek sinds de Eerste Wereldoorlog.

Erk Jan, Heijstek-Ziemann Kavita,
Louwerse Tom

Politiek in een veranderende wereld

*Nederland en België in
vergelijkend perspectief*

ISBN 978 90 334 9248 8
264 blz.

€ 33,20 (excl. verzendingskosten)

De politiek in België en Nederland staat in het laatste decennium onder druk: de opkomst van populistische partijen, fragmentatie van het partijstelsel en instabiele regeringen. De eurocrisis zet de verhouding tussen politiek en burgers onder druk. Wie naar de historische ontwikkeling van democratie in West-Europa en Amerika kijkt, zal zien dat sommige ontwikkelingen nieuw zijn, maar andere zich al eerder of elders hebben voorgedaan. Dit boek bespreekt de politiek van Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland, Italië en de Verenigde Staten en trekt vergelijkende lessen.

Dit boek biedt een toegankelijke inleiding tot de vergelijkende politiek voor zowel studenten als een breder publiek. Het helpt lezers hun eigen politieke argumenten te ontwikkelen en daarmee geïnformeerd en kritisch te zijn. De auteurs introduceren de concepten en analytische methoden die lezers nodig hebben om de complexiteit van de politieke wereld van vandaag te begrijpen, patronen te herkennen en landen met elkaar te vergelijken. In vijf landenhoofdstukken staan de geschiedenis, politieke scheidslijnen, politieke instituties, actoren en politieke partijen centraal. Nederland en België worden in deze vergelijkende context geplaatst:

waarin zijn de Lage Landen bijzonder, op welk vlak zijn we eigenlijk maar heel gewoon? Het boek besluit met een blik op de toekomst: de recente politieke ontwikkelingen en trends zoals de (vermeende) legitimiteitscrisis, de eurocrisis, regionale afscheidingen, stedelijke protesten en de toekomst van de welvaartsstaat.

Dit boek is bij uitstek geschikt voor gebruik in het universitair en hoger beroepsonderwijs. Het biedt didactische hulpmiddelen in de vorm van vragen, tijdlijnen, tekstvakken met aanvullende verdiepende informatie en overzichten van belangrijke concepten.

Richtlijnen voor auteurs

Het Tijdschrift voor Sociologie publiceert Nederlandstalige bijdragen op het brede domein van de sociale wetenschappen. Het Tijdschrift publiceert zowel artikels (maximaal 10.000 woorden) als kortere onderzoeksnota's (ongeveer 3.000 woorden). Een onderzoeksnota focust op onderzoeksresultaten of -methoden, beschrijft de sociaal-wetenschappelijke relevantie en positie ervan en presenteert kernachtig de resultaten. Een artikel bespreekt theorie en voorgaand onderzoek, beschrijft en verantwoordt de gebruikte methode en de gegevens en draagt bij aan theorievorming, hetzij zuiver theoretisch hetzij door confrontatie van theorie(ën) en empirie. De artikels en onderzoeksnota's worden beoordeeld aan de hand van een anonieme peer review.

Artikels en onderzoeksnota's worden ingediend als elektronisch bestand (Microsoft Word). Met het oog op de anonieme peer review mag dit bestand geen enkele persoonlijke verwijzing bevatten. Het bestand omvat:

1. het eigenlijke artikel of de onderzoeksnota,
2. een abstract van maximaal 150 woorden,
3. een Engelstalige abstract (en titel) van maximaal 150 woorden,
4. Engelstalige trefwoorden (maximaal vijf).

In een tweede, afzonderlijke bestand worden voor elk van de auteurs volgende gegevens opgenomen:

1. naam,
2. personalia (maximaal 500 tekens),
3. contactgegevens (postadres, telefoonnummer, e-mailadres).

Beide bestanden worden gemaild naar tijdschrift@sociologie.be of naar de hoofdredacteur.

Praktische informatie

- Het artikel of de onderzoeksnota wordt ingediend als Word-bestand. De tekst staat in lettertype Times New Roman, lettergrootte 11, interlinie 1,5.
- De paragrafen worden enkel decimaal ingedeeld. Hoofdparagrafen krijgen de nummers 1, 2, enz.; subparagrafen krijgen de nummers 1.1, 1.2, enz. Indelen tot op maximaal drie niveaus.
- Tabellen en Figuren dienen apart en opeenvolgend te worden genummerd (Tabel 1; Figuur 1). Alle Tabellen en Figuren behoren een titel te dragen.
- Voetnoten dienen tot het absolute minimum te worden beperkt. Ze worden als eindnoten afgedrukt achteraan de tekst. In de tekst worden ze aangeduid door een Arabisch cijfer.
- Literatuurverwijzingen in de tekst gebruiken de auteur-jaartal-methode. In een lopende tekst wordt dat: "Merton (1957, 102) stelt dat ...". Een verwijzing buiten de tekst wordt: (Merton 1957, 102; Bellah et al. 1985; Elster 1989a, 1989b). Bij publicaties van meer dan drie auteurs enkel de eerste auteur vermelden, gevolgd door *et al.*
- De literatuurlijst wordt als volgt samengesteld:
  - Boek:
Merton, R. (1957), *Social Theory and Social Structure*. Glencoe: Free Press.
  - Artikel in bundel:
Rawls, J. (1982), Social Unity and Primary Goods, pp. 159-186 in A. Sen & B. Williams (eds.), *Utilitarianism and Beyond*. Cambridge: Cambridge University Press.
  - Artikel in tijdschrift:
Stolle, D. (1999), Onderzoek naar sociaal kapitaal: naar een attitudele benadering, *Tijdschrift voor Sociologie*, 20(3-4), 247-281.
  - Heruitgave van een klassiek werk:
Tocqueville, A. de (1961 [1835]), *De la démocratie en Amérique*, t. I. Paris: Gallimard.
  - Website:
Myers, W. & C. Dyke (2000), *State of the Internet 2000*. Washington, D.C.: United States Internet Council (<http://usic.wslogic.com/intro.html>).

Themanummer

Cultuursociologie

| *Onder redactie van Henk Roose en Koen van Eijck*

Inleiding

| *Henk Roose & Koen van Eijck*

Als de dingen nog slechts 'zijn' en 'gebeuren'.

Naar een onttoverde experimentele cultuursociologie

| *Dick Houtman, Peter Achterberg & Katerina Manevska*

De vreemde bedreiging van de verzorgingsstaat

| *Koen Abts & Thierry Kochuyt*

Recente migranten in Nederland en de herkomst van
de door hen beluisterde muziek en bekeken films

| *Hidde Bekhuis & Marcel Lubbers*

Lichamen op het kruispunt tussen klasse en gender:
sociale klasse, gender en lichaamsoriëntaties in Vlaanderen

| *Susan Lagaert & Henk Roose*

Individualisme ontleed.

Een theoretische en empirische analyse van individualisme-discoursen

| *Kobe De Keere, Bram Spruyt & Mark Elchardus*

'Samen kunst maken': de semi-directieve werkrelatie binnen
de hedendaagse dans

| *Rudi Laermans*

De consequenties van categorieën: een analyse van grensoverschrijdende
genre-identiteit in de populaire muziek

| *Alex van Venrooij & Vaughn Schmutz*

'Het artistieke blijft het belangrijkste': rockesthetica en individuele
selecties binnen de Vlaamse alternatieve mainstream

| *Gert Keunen & Rudi Laermans*

Het effect van locatie op kunstwaardering.

Veldexperiment naar symbolische contextualisering

| *Michaël Berghman*

Intergeneratie

Een empirische
en actieve o

| *Margri*

Is de cultuur
van omni- v

| *Jef Vleg*

SBIB

516767-3890

T-SOCIOL